Statsforvalteren i Nordland

Vår dato: 05.07.2021
Vår ref: 2021/4604
Deres dato: 30.06.2021
Deres ref:

AKVAPLAN NIVA AS
Framsenteret Postboks 6606 Langnes
9296 TROMSØ
Att. Per-Arne Emaus

Saksbehandler, innvalgstelefon
Åsmund Andersen, 75531597

Dispensasjon til prøvetaking i Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde

Vi viser til brev fra Akvaplan Niva AS med søknad fra Cermaq Norway AS datert 30.06.2021.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir Cermaq Norway AS tillatelse til prøvetaking av 4 kjerneprøver på en stasjon i Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde. Artskartleggingen på hardbunn og vannprøvetakingen kan gjøres uten dispensasjon. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder kun prøvetaking på en stasjon på bløtbunn i området rundt Husøya og Risøyan.
- På stasjonen kan det tas 4 kjerneprøver på bløtbunn i midtre fjæresone å 60cm^2.
- Tillatelsen gjelder kun i løpet av juli måned i årene 2021, 2022, 2024 og 2027.

Dispensasjonen gjelder kun fra verneforskriften. Det må i tillegg innhentes tillatelser fra grunneier.

Informasjon om klagerett

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Statsforvalteren i Nordland.

Søknaden

Akvaplan Niva AS søker på vegne av Cermaq Norway AS om dispensasjon fra verneforskriften i Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde for prøvetaking på to stasjoner i verneområdet. Bakgrunnen for prøvetakingen er et vilkår i Cermaq Norway AS sin utslippstillatelse for akvakulturlokaliteten Ørnhaugnes om overvåkning av bløtbunns-/gruntvannsområdene rundt Husøya/Risøyan/Djuposen/Ososen, blant annet for å sikre at driften av lokaliteten ikke påvirker det marine verneområdet eller de sårbare grunnområdene på Sirøyleira negativt. Akvaplan Niva AS er engasjert for å utforme og gjennomføre overvåkningsprogrammet. På den ene stasjonen søkes det

om å gjøres en artskartlegging i fjæresonen (i henhold til EN ISO 19493 (2007) og Vanndirektivet). I denne undersøkelsen skal ingenting fjernes fra verneområdet. På den andre stasjonen søkes det om å ta 4 kjerneprøver fra midtre fjære på bløtbunn (etter godkjent overvåkningsprogram fra Statsforvalteren). Hver prøve dekker et areal på 60 cm^2. I tillegg skal det tas vannprøver med jevne mellomrom for å overvåke næringssalter i vannet. Det søkes om prøvetaking i løpet av juli måned i årene 2021, 2022, 2024 og 2027.

Lovgrunnlaget

Søknaden må avklares i forhold til verneforskriften for Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde. I naturreservatet er dyrelivet i sjø vernet mot skade og ødeleggelse, jf verneforskriftens § 3.b.

Omsøkt prøvetaking omfattes ikke av unntaksbestemmelsene som er listet opp i verneforskriftens § 4. Tiltaket må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Denne åpner for dispensasjon fra verneforskrifter dersom tiltaket ikke strider mot vernets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Formålet med vernet er å ta vare på et lite påvirket og særegent pollsystem, med terskler som styrer vannutvekslingen og de fysiske rammebetingelsene, og stor spennvidde i naturforhold med muligheter for forekomst av sjeldne eller nye arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking. jf. verneforskriften § 1. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet jf. naturmangfoldloven § 7. Vurderingen skal vise hvordan disse er vektlagt.

Statsforvalterens vurdering

Vi vurderer at artsundersøkelsen på hardbunn og vannprøvetaking ikke vil komme i konflikt med verneforskriften for Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde. Dette kan med andre ord gjennomføres uten dispensasjon fra verneforskriften. Kjerneprøvetakingen på bløtbunn på midtre fjæresone vil imidlertid kreve dispensasjon fra verneforskriften. Det er dette vi har behandlet i denne dispensasjonen.

Kaldvågfjorden er avstengt med grunne strømsund, noe som gjør at kun båter av begrenset størrelse kan ta seg inn i fjorden. Det gjør at kunnskapen om naturverdiene i Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde er noe begrenset. Området rundt Husøya og Risøyan består av grunne tidevannsstrømmer. Området preges av mosaikk av strømutsatte hardbunns områder og bakevjeområder der løsmasser samles opp. På grunn av god omrøring av vannmassene har området god tilgang på næringsstoffer og oksygen, og er av den grunn et svært produktivt område. Siden området så produktivt vurderer vi at omsøkt kjerneprøvetaking på bløtbunn ikke vil være av vesentlig betydning for verneverdiene i området. Siden strømmen hele tiden transporterer løsmasser vil også sporene etter en slik prøvetaking snart kamufleres.

Vi vurderer at vi er så sikre på vurderingene våre at det ikke vil være behov for å avslå søknaden av «føre-var-hensyn», på tross av begrenset konkret kunnskap om naturverdiene på de aktuelle områdene.

Dette er den eneste gjeldene søknaden om tiltak i Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde. Det er heller ikke annen kjent aktivitet og derfor vurderes den samla belastning i området som lav.

Vi vurderer at tiltaket er viktig for å sikre at verneverdiene ikke blir negativ påvirket av akvakulturanlegget som etableres i nærheten av Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde. Omfanget er lite og det er ikke kjent lignende kartleggingsbehov i andre marine verneområder. Etter vår vurdering er derfor faren for presedens for lignende saker lav.

Vi vurderer at med vilkårene som er satt vil omsøkt prøvetaking ikke komme i konflikt med vernets formål eller være negativt for verneverdiene. Statsforvalteren gir dermed dispensasjon.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Åsmund Andersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

HAMARØY KOMMUNE	Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY
CERMAQ NORWAY AS	Nordfoldveien 165	8286	NORDFOLD
Statens naturoppsyn			